

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20489/2024
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Тамара Протић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Продановић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 305/24 од 05.06.2024. године, у седници одржаној 16.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 305/24 од 05.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 26/24 од 20.03.2024. године делимично је усвојен тужбени захтев и одређене су мере заштите од насиља у породици, којима се туженом ББ забрањује свако даље узнемиравање супруге АА и забрањује да јој се приближава на удаљености мањој од 100м, које ће трајати највише годину дана, са могућношћу продужења све док не престану разлози због којих су мере одређене, с тим да жалба не одлаже извршење изречених мера. У преосталом делу је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се туженом изрекну мере заштите од насиља у породици, забране сваког даљег узнемиравања према млт. деци ВВ, ГГ и ДД и забране туженом да им се приближава на удаљености мањој од 100м. Обавезан је тужени да тужили АА накнади трошкове поступка у износу од 158.625,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате. Одлучено је да се тужила АА ослобађа обавезе плаћања судских такси у овом поступку. Претходно, решењем истог суда П2 26/24 од 05.02.2024. године одређена је привремена мера тако што је забрањено туженом свако даље узнемиравање супруге АА и забрањено да јој се приближава на удаљености мањој од 100м, са трајањем до правноснажног окончања поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 305/24 од 05.06.2024. године одбијене су жалбе туженог и потврђена наведена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу и одлука о трошковима поступка и потврђено решење првостепеног

суда од 05.02.2024. године. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је по ревизији дозвољеној на основу члана 208. Породичног закона испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила АА и тужени ББ су супружници између којих се води поступак за развод брака, у ком је рођено троје деце: млт. ВВ, млт. ГГ и млт. ДД. Односи између супружника су дуговременски поремећени, било је и прекида заједнице и поновног успостављања, те под околностима дубоко поремећених брачних односа дошло је и до пријава о насиљу у породици од стране тужиле у јануару 2024.године, након три узастопна догађаја сукобљавања. Тужени је и пре тога према супрузи испољавао понашање са карактеристикама насиља у породици, поступцима изазивао вербалне сукобе, претње, условљавања, а било је раније и физичког насиља према њој након којег је од стране сведока затечен у подруму зграде у стрепњи од доласка полиције јер је супругу ударио. Пријава насиља у породици од стране тужиле је учињена 04.01.2024. године. Туженом су изречене хитне мере привременог удаљења из стана у ком су супружници живели и забране да прилази супрузи и деци, продуженог трајања до 05.02.2024. године. Овој пријави, претходила је претња туженог да тужила мора да напусти породични стан у року од 10 дана и да ће он узети старатељство над децом ако то не учини, изречена 04.01.2024.године, догађај од 01.01.2024. године када је тужила била револтирана сазнањем да тужени захтева од подстанара код којих је повремено бивала радно ангажована, да се иселе у року од једног дана, и по доласку у стан реаговала вређањем и погрдама упућеним туженом док је он мирно седео у дневном боравку и смешкао се, а тек када јој је постало сумњиво што тужени не реагује на њене увредљиве речи и оптужења да је крив и за лоше понашање деце, уочила је да тужени све то снима како би снимљено употребио у спору са њом, као и вербална расправа супружника два дана касније поводом тога што су се деца потукла. Дана 04.01.2024. године када је тужила покушала да разговара са туженим да би најбоље било да се разведу и договоре око старатељства над децом, тужени је припретио да ће је иселити из стана јер је стан у коме живе власништво његове мајке, као и остала два стана (једног у ком су живели подстанари којима је тужени наложио да се исели и другог у поткровљу који је био у фази реновирања), и стављањем у изглед да ће децу задржати под својим старатељством уколико се тужила не исели у року од 10 дана, изазвао узнемиреност и страх код тужиле, што у склопу са ранијим искуством насиља према њој, оправдава одређивање адекватних мера заштите од насиља у породици. Према мишљењу органа старатељства целисходно је да се туженом изрекну мере заштите насиља у породици у односу на тужилу као

жртву насиља. Тужила се осећа угрожено у егзистентно високо конфликтним односима са туженим као чланом породице који је насиље вршио.

Имајући у виду мишљење надлежног органа старатељства и чињенице које је утврдио на основу оцене доказа, првостепени суд је оценио да је у конкретном случају од стране туженог испољено понашање са карактеристикама насиља у породици према супрузи у смислу члана 197. Породичног закона и одредио одговарајуће мере заштите од насиља у породици применом члана 198. овог закона. Донетом пресудом суд је изрекао туженом забрану приласка тужили АА на удаљености мањој од 100м и забрану сваког даљег узнемиравања тужиле, на период од годину дана који је потребан да би се постигла сврха одређивања мера, уз могућност продужења. Истог је става био и другостепени суд када је потврдио пресуду првостепеног суда. Разлози стоје до тога да је и пре догађаја од 04.01.2024. године било присутно понашање као физичко и психичко насиље испољено од стране туженог према тужили, и да без обзира на чињеницу што је тужила упутила туженом увредљиве речи приликом догађаја који је тужени снимао, у овом случају постоји јасна граница између жртве и насилника, сходно чему су одређене адекватне мере заштите од насиља у породици у најдужем трајању, као неопходне како би се тужени објективно спречио у даљем испољавању насилничког понашања и за тужилу обезбедио мир и спокојство.

По оцени Врховног суда, неосновано се ревизијом туженог оспорава правилност примене материјалног права, неприхватљивим наводима да се у конкретном случају ради о изолованом догађају поводом ког је туженом изречена хитна мера, да је реч о поремећеним партнерским односима где тужила истовремено испољава насиље према туженом и да у тој ситуацији није потребно одређивање мере заштите од насиља у породици. Наводима ревизије оспорава се у суштини оцена нижестепених судова формирана на основу утврђених чињеница о испољавању насиља током времена заједничког живота супружника и прихваћеног мишљења органа старатељства. Ревизија није основана ни у схватању о неоправданости одређивања мера породично правне заштите.

За одлуку о мерама породичноправне заштите дати су довољни и јасни разлози од стране нижестепених судова, које у свему као правилне прихвата и овај суд. У ревизији се понављају наводи истицани у жалби, који су представљали предмет оцене другостепеног суда, а који је по налажењу Врховног суда дао правилне разлоге које је узео у обзир и који су били од значаја за правилно одлучивање.

Чланом 197. став 1. Породичног закона прописано је да је насиље у породици понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице. Код утврђења да постоји насиље у породици и на који начин вршено од стране туженог, оправдано су одређене мере заштите од насиља у породици, предвиђене чланом 198. Породичног закона.

Законска дефиниција насиља у породици омогућава свеобухватну заштиту, спречавање и сузбијање насиља у породици и обухвата све могуће видове испољавања насиља тј. свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање којим се угрожавају основне вредности људског бића - његов телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Овако широко дефинисање појма насиља у породици је неопходно како би

се омогућила правовремена реакција институције система на насиље у породици, одређивањем мера заштите од насиља у породици са циљем да се поновљено вршење насиља превенира. Видови понашања као што су дрскост, безобзирност и злонамерност су компоненте насиља у породици, његова суштинска обележја, која га јасно разликују од дозвољеног понашања. Мере заштите од насиља у породици се изричу због већ испољеног насиља. Извршено породично насиље, довољан је разлог за изрицање мера породично правне заштите. Ово, пре свега због тога да насиље не поприми узлазну линију. Сврха заштитних мера породично правне заштите јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују и подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља. Конкретне мере заштите су одређене примерено конкретним радњама које се квалификују насиљем и узнемирености члана породице због предузетих радњи и осећаја угрожености.

По оцени Врховног суда, одређеним мерама заштите је могуће постићи сврху да се обезбеди мир, спокој, безбедност и живот без страха од даљег насиља. Период од годину дана трајања мера заштите је довољан да би се постигла сврха одређивања таквих мера, с тим да се оне могу продужити док не престану разлози због којих су одређене.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић